

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Lehner Katalin ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek, dr. Wéber Judit ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2008. április 24. napján meghozott, 19.P.21.259/2008/5. számú ítélete ellen az alperesek részéről 6. és 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 6.000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletével az I. rendű alperest arra kötelezte, hogy az általa szerkesztett stop.hu internetes újságban a ...-én közzétett „...” című közleménnyel azonos elérhetőséggel tegye közzé 8 napon belül az alábbi közleményt: „Helyreigazítás: ...-én közzétett „...” című közleményben

- olyan hamis látszatot keltettünk, hogy a cikk megjelenése időpontjában a ... által II.rendű felperes neveval, a ... elnökével szemben kezdeményezett per teljes mértékben lezárult volna, mégpedig az LFB döntésével.

- valótlanul állítottuk, hogy a ... vezetői ragaszkodtak volna ahhoz, hogy ... temetése kapcsán egy magyar zarándok nyilatkozzon.

- valótlanul állítottuk, hogy az ...ral készített telefoninterjút nem kívánta volna ... az általa szerkesztett ... műsorban közzétenni.

- valótlanul állítottuk, hogy az összehívott sajtótájékoztatón II.rendű felperes neve ...t szakmailag képzetlennek, munkáját pedig „zaklatásnak” nevezte volna.

- valótlanul állítottuk, hogy a ... által kezdeményezett perben a teljes perköltség viselésére II.rendű felperes nevet kötelezték volna a jogerős ítéletben, a bíróság a perköltség megosztott viseléséről döntött.

Azon valós tényeket, hogy a jogerős ítélet alapján ... végrehajtási eljárást kezdeményezett II.rendű felperes neve ellen, amelynek során ... egyik ingatlanára végrehajtási jogot jegyeztek be, és fizetése részleges letiltását kezdeményezték, olyan hamis színben tüntették fel, hogy a letiltást ténylegesen foganatosították volna.

Az ezt meghaladó keresetet elutasította, és megállapította, hogy a peres felek a képvisellel kapcsolatos költségeiket maguk viselik.

A le nem rótt kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a II. rendű felperes 5.250 forintot, a II. rendű alperes pedig 10.500 forintot köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni, míg a fennmaradó 5.250 forintot az I. rendű felperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet indokolásában részletesen ismertette a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó törvényi rendelkezéseket, az Alkotmány és a sajtótörvény előírásait, valamint a Ptk. 79. § (1) bekezdésében foglaltakat, és a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 14. és 15. számú állásfoglalását, továbbá az Alkotmánybíróság 30/1992. (V.26.) számú és 36/1994. (VI.24.) számú határozatát és azok részletes indokolását is.

Általánosságban szükségesnek tartotta rögzíteni, hogy a bírósági eljárásokról szóló tudósításokat a jogi felkészületlenség jellemzi, így a magyar sajtógyakorlat szinte kizárólagosan csak valamelyik fél pernyertességében tud gondolkodni, a részleges pernyertesség fogalmával általában nincsenek tisztában.

Ez azért jelentős jelen per szempontjából, mert a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az újságírói felkészületlenségből fakadó közléseknek a közfelfogás ténylegesen milyen tartalmat tulajdonított.

A cikk címe és felvezetése körében a felperes kérte, hogy ismerjék el, hogy megsértették személyiségi jogait, tekintettel arra, hogy az írásban több mint 20 valótlan állítás jelent meg. Az alperes ezzel szemben a véleménynyilvánítás szabadságára hivatkozott.

A bíróság kifejtette, hogy a cikk címe „bulvár-ízű”, de nem lépi túl a véleménynyilvánításnak a közszereplővel szemben értelmezett tágabb határait, és sajtó-helyreigazítási perben egyébként sincs lehetőség a személyiséghez fűződő jog megsértésének a megállapítására. A cikk megjelentésekor nem volt ismert a Legfelsőbb Bíróság ítéletének tartalma, ugyanakkor a jogerős ítélet ténylegesen tartalmazott II. rendű felperest elmarasztaló rendelkezéseket, ezt értékelte, véleményezte a sajtó, ezért a PK 12. számú állásfoglalás III. pontjában írtakra figyelemmel a kereset e körben alaptalan.

Sérelmezték a felperesek azt a leírást, mely szerint a ... vezetősége ragaszkodott volna ... temetésekor egy zárandók megszólaltatásához is, és azt kérték közölni, hogy a riport elkészítéséről ... döntött, hiszen ... tartózkodási helyéről a ... munkatársainak nem volt tudomása. Így a zárandokok nyilatkozatához való „ragaszkodást” az alperesnek kellett volna bizonyítani a sajtó-helyreigazítás szabályainak megfelelően, azonban ezen állítás valóságtartalmát nem tudta igazolni, ezért az elsőfokú bíróság a helyreigazítást elrendelte.

Az alperes azt a közlést sem tudta alátámasztani, hogy ... nem is kívánta a híradó műsoraiban leközzölni az interjút, ezzel szemben a felperesek állították, hogy az kifejezetten ebből a célból készült. E körben a PK 14. számú állásfoglalás alapján a sajtószervet terhelte a bizonyítás kötelezettsége, amit nem befolyásolt ... nyilatkozata, mert a közlés objektív valóságát, annak valóságtartalmát az alperes köteles igazolni, ami alperesnek nem sikerült, ezért ebben a körben elrendelte az elsőfokú bíróság a helyreigazítást.

Kifogásolták a felperesek azt is, hogy a cikk szerint az ügyben botrány robbant ki, továbbá azt, hogy a sajtóértekezleten a II. rendű felperes az I. rendű felperes nevében ...t szakmailag képzetlennek, az interjú készítését pedig zaklatásnak minősítette.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az interjú elmaradásának botrányként való minősítése olyan véleménynyilvánítás, amelyet a II. rendű felperes, mint közszereplő, az I. rendű felperes, mint közintézmény tűrni köteles. Az viszont tényállításnak minősül, hogy mi történt a sajtótájékoztatón, s mivel e körben az alperesek bizonyítási kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni, nem igazolták, hogy a sérelmezett kijelentések elhangzottak, ezért a helyreigazításra az I. rendű alperes köteles. Szükségtelennek tartotta azonban annak közlését, hogy a ...-nek már fél éve a II. rendű felperes az elnöke, ugyanis ennek a személye megítélése szempontjából nincs érdemi jelentősége.

Abban a körben, hogy az ügyben ki hozhatott volna végleges döntést, a kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság alaposnak találta, mert a laikus olvasó számára úgy

tűnhet, hogy az ügyben végleges, minden folyamatot lezáró döntés született a legfőbb bírói fórum részéről.

A perköltségre vonatkozó közlés tekintetében is alaposnak ítélte meg a felperesi igényt, mert a cikk nem számolt be arról, hogy a jogerős ítélet megosztotta a perköltség viselését. Ez pedig a per kimenetele szempontjából nem lényegtelen kérdés, ugyanis ebből lehetett a pernyertesség-pervesztesség arányára következtetni.

A II. rendű felperessel szembeni végrehajtás foganatosításáról tanúként nyilatkozott ..., a dokumentumokat is csatolta. Ezekből megállapítható, hogy a végrehajtási jogot valóban bejegyezték a felperes egyik ingatlanára, fizetésének letiltását is kezdeményezték. Azonban ezeket a való tényeket a cikkben úgy tüntették fel, mintha ezek alapján a végrehajtói intézkedés foganatosítására is sor került volna, ezért a helyreigazítási kérelem alapos.

Az erkölcsiség értékelésére, illetve a kereset befejezésére vonatkozó leírás tekintetében a II. rendű felperes szerint becsületet, emberi méltóságot súlyosan sértő közlések jelentek meg, ami miatt a II. rendű felperes helyreigazításként annak közlését kérte, hogy erkölcsileg feddhetetlen. Ezt a keresetet az elsőfokú bíróság elutasította azzal, hogy a személyiségi jog megsértésének tételes megállapítására sajtó-helyreigazítási perben törvényi tilalom folytán nincs lehetőség, külön elégtételt adó nyilatkozat közzétételére a sajtószerv nem kötelezhető, mert ezen igények az általános személyiségi jogi perben érvényesíthetők.

Az „etikátlanság, a komoly baj, a botrány” kifejezések pedig az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a nyilatkozó véleményét, értékelését tükrözi, ami miatt helyreigazításnak nincs helye.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel az I. rendű felperest megillető illetékmentességre is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Előadták, hogy a sérelmezett írás valóban tartalmaz pontatlanságokat, azonban ez nem minősül megtévesztő tájékoztatásnak, mert a cikk pontosan és részletesen beszámol az ügy kirobbanásának körülményeiről, és arról is, hogy II. rendű felperes a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Ezért nem tűnhet úgy - az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben -, hogy az ügyben végleges, minden folyamatot lezáró döntés született.

Ezen túl megszólaltatásra került II. rendű felperes is, aki arról tájékoztatta az olvasókat, hogy a felülvizsgálati kérelemre még nem kaptak választ a Legfelsőbb Bíróságtól, így a laikus olvasó is pontosan tudhatta, hogy az ügy még nem zárult le. A PK 12. számú állásfoglalásra utalással előadták, hogy a közömbös részlet, lényegtelen tévedés nem ad alapot a helyreigazításra, márpedig az az elírás pontatlanságként értékelhető, miszerint a Fővárosi Ítéltábla helyett a Legfelsőbb Bíróság döntéseként említi a cikk a másodfokú határozatot.

A magánemberként a ...ban tartózkodott ...ral készített interjú vágatlan változatát - a hírműsorok íratlan szabályai szerint - túl hosszúnak minősítették, ezért ezt a hanganyagot 1 perc hosszúságúra vágta ..., míg „a fennmaradó részt” ... az alelnöknek felajánlotta szabad felhasználásra. Az alelnök ragaszkodott „egy magas beosztású baloldali személlyel” készített interjúhoz is, de az nem volt kivitelezhető, mert a szocialista delegáció később utazott a Vatikánba.

Előadták, hogy ... etikátlannak tartotta az interjú saját hírei közt való felhasználását, s mivel a magyar zárándokkal készítendő riportra a ... alelnöke utasította a főszerkesztőt és helyetteseit, így ...t is, ezért téves és logikátlan az a következtetés, hogy az elkészített anyagot nem akarták közzétenni.

Kiemelték, hogy a Fővárosi Ítéltábla ítéletének indokolása a legitimáció körében azt tartalmazta, hogy a közlés a felperesre (helyesen II. rendű felperesre) vonatkozott, mert a sajtó a ... elnökének „a le nem adott ... interjú” kapcsán született vezetői döntésről való tájékoztatása során értesültek a riporttal érintett személy kilétéről. Közltek, hogy a „botrány” szót a ... alelnöke használta a bíróságon és az „önbuzgalmától vezérelve zaklatta” mondat szintén az alelnök részéről hangzott el. Ezen túl az írás pontos és részletes tájékoztatást adott a peres eljárásról, arról, hogy II. rendű felperes felülvizsgálati kérelemmel fordult a Legfelsőbb Bírósághoz, így téves az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása abból a szempontból, hogy a laikus olvasó számára úgy tűnhetett, hogy az ügyben végleges döntés született, figyelemmel arra is, hogy II. rendű felperes helyett jogi képviselője tájékoztatta az olvasókat a felülvizsgálati kérelemről. Ismételten hivatkoztak a PK 12. számú állásfoglalásra, arra, hogy a közömbös részletek, pontatlanságok nem adnak alapot a helyreigazításra. Márpedig az, hogy a Fővárosi Ítéltábla helyett a Legfelsőbb Bíróság által hozott döntés szerepel a cikkben, kizárólag pontatlanságként értékelhető.

A perköltség viselése körében valóban pontatlan az írás, azonban az olvasó számára nem lényeges információ az, hogy valamennyi perköltség megfizetésére ...t is kötelezték.

Előadták, hogy nem keltettek hamis látszatot sem, mert a cikk megjelenésekor II. rendű felperes ingatlanára 500.000 forint és járulécai erejéig végrehajtási jogot jegyzett be a földhivatal, s mivel a Pp. 273. § (2) bekezdésének c.) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem benyújtásának nincs halasztó hatálya, így az alperesek joggal, rosszhiszeműség nélkül feltételezték, hogy a végrehajtás foganatosítása megtörtént.

Összegzésül rögzítették, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a már bizonyítást nyert tényeket, tévesen értelmezte a PK 12. számú állásfoglalást, és tévesen ítélte meg a sérelmezett írásban kifogásoltakat, ezért kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperesek keresetének teljes elutasítását.

A felperesek ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték, mert megítélésük szerint a fellebbezés a sajtóper vonatkozásában új adatot, tényt nem közöl, a cikk ezzel szemben valótlan állításokat tartalmazott, abban olyan hamis állítások szerepeltek, amit az alperesek nem bizonyítottak.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csupán a fellebbezési kérelmek és ellenkérelmek keretei között bírálhatta felül.

Ebben a körben eljárva a másodfokú bíróság az alperesek fellebbezését megalapozatlannak találta a következők szerint.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés alapján általánosságban az alábbiakat emeli ki:
A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény rendelkezése szerint mindenkinek joga van arra, hogy tájékoztatást kapjon szűkebb környezetét, hazáját, a világot érintő kérdésekben. A sajtó feladata a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásról való gondoskodás. Ugyanakkor a sajtószabadság gyakorlása nem lehet korlátlan, nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.

A Ptk. 79. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről a sajtószerv valótlan tényt közöl, híresztel, vagy való tényeket hamis színben tüntet fel, akkor az érintett követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, illetve mely tényeket tüntet fel hamis színben, továbbá melyek a való tények.

A valótlan sajtóközleménnyel szembeni védelem független a sajtószerv vétlenségétől és a kifogásolt közlemény valóságtartalmáért a sajtószervet objektív felelősség terheli.

A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása szerint a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifejezéseket nem formális megjelölésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra.

Emellett a III. pont azt is rögzíti, hogy nem adhat alapot helyreigazításra a személyiségi érdekek esetleges sérelme, ha nem tényállítás útján valósul meg. Ebből következően véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

A sajtószerv a PK 14. számú állásfoglalás értelmében sajtóközlemény kifogásolt tényállításának valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani, még abban az esetben is, ha híven közlik más személy tényállítását, nyilatkozatát, vagy átveszik más szerv (sajtószerv) közleményét.

A Fővárosi Ítéltáblának abban kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság a valótlan állítások, és a való tények feltüntetése körében - a fellebbezés korlátaira tekintettel - helyesen döntött-e a helyreigazító közlemény közzétételének elrendelésekor. Mivel teljes egészében osztotta az elsőfokú határozatban kifejtetteket, ezért álláspontját összefoglalóan fejt ki.

Az alperesi internetes újságban a ...ben, ... júniusában megjelent cikksorozat, a ... által kezdeményezett személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perben született bírósági határozatok, az ...-ral készített interjú közlésének elmaradásával összefüggésben jelentették meg írásukat „...” címmel.

A Fővárosi Ítéltábla teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a cím és felvezetés a „botránynak minősítés” olyan véleménynyilvánításnak minősül, ami a helyreigazítás elrendelésére nem ad alapot. Azt az állítást az alperesek semmilyen módon nem tudták igazolni, hogy a ... vezetősége ragaszkodott a zarándokok megszólaltatásához, azt sem, hogy a sajtótájékoztatón a II. rendű felperes ...t szakmailag képzetlennek, zaklatónak minősítette. Az alperesi tudósítás nem volt összhangban a személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perben született döntéssel sem, abból a felek pernyertességének-pervesztességének aránya nem derült ki, mint ahogy az sem, hogy a végrehajtó intézkedésének tényleges fogatosítása nem történt meg.

Nem került sor annak bizonyítására sem, hogy az internetes újság ...i megjelenésekor a ... elnökével szemben kezdeményezett per lezárult, és az sem, hogy ... az ...-ral készített interjút nem kívánta közzétenni.

Mindezekből következően az alperesek a sajtó-helyreigazítási perben őket terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tettek eleget, s fellebbezésük olyan új tényt vagy bizonyítékot, amit az elsőfokú bíróság ne vett volna figyelembe nem tartalmazott, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése, és a 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta, annak helyes indokaira is tekintettel.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a szerint határozott.

Budapest, 2008. november 25.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hitel  l:
tisztviselő